

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

Cap. 17. Quomodo amor sanctus præparat suos ad Eucharistiæ
sumptionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

hæc tu, quæso, imitare; & cum mortales pro aliqua fortunarum jactura à cervicibus avertenda, ita invigilent, & qui morbo laborant, pro valetudine corporis brevi morituri tot se voluptatibus privent, tu, quæso, pro animæ salutē semper victuræ periculosi tibi consortii consuetudinem declina, quàm imò abrupte ne tibi tuique similibus humanum hominem tuam tibi molliem exprorantem audire cogaris.

*Vt corpus redimas, ferrum patieris,
& ignes;
Vt valeas animo, quidquam tolerare negabû?*

CAPUT XVII.

Quomodo Amor sanctus præparat suos ad Eucharistiæ sumptionem.

§. I.

Eucharistiam esse primum IESU Christi erga hominem amoris argumentum.

REctè S. Thomas homines, ait, quia cardemptos, ideò magis à Deo dilectos, sicut mercator magis diligit res, quas cardemit: hinc cum Christus rediturus esset ad Patrem, & in cælis

triumphale solium fixurus, ne interim separaretur ab hominibus, voluit inter illos sub niveo panis velamine remanere, tum ad eorum solatium, tum ad suas cum illis delicias regustandas; ut vel ob hoc solum dici meritò charitas possit. *Quàm citò, inquit S. Augustinus, dicitur, Deus charitas est? si numeres, unum est; si appendas, quantum est! appende, si potes, cuncta, quæ fecit Deus pro amicis suis, & tunc intelliges, quàm immensum bonum sit: Charitas est.*

*In illud
Ionn.*

Sponsa in Canticis primo statim capite variis desideriiis æstuat, nunc osculum petit, nunc unguentorum ejus odore trahi, nunc scire ubi pascat, ubi cubet in meridie: verùm ubi agnovit velle secum in Eucharistia deliciari: *Sub umbra, inquit, ejus, quem desideraveram sedi, & fructus ejus dulcis gutturi meo.* Umbram vocat sacramentales species; sub quâ desideratus requiescit; quem ubi delitescentem reperit, tota amore ejus inardescens, & velut viribus deficiens, exclamat: *Fulcite me floribus, & stipate me malis, quia amore langueo.* Remedium à florum pomorumque odoribus petit, ut flagrantissimis desideriiis, & heroicis actionibus tanto sponsi sui amori aliquousque respondere possit, ut & nos illam imitari possimus, videamus, quis sit, qui dat; quid dat, & quibus, & quo fine.

Is

*In Opus,
de dilect.
1. esse ait,
Charitas
Christi in
hominem
quanta in
Eucharisti-
a.*

2.
Collige ex
Deo qui
dat excel-
lentia.

Is qui dat, nosque tam admirabili beneficio afficit, Deus est, cujus Majestas incomprehensibilis, de quo facilius dicitur, quid non sit, quam quid sit: qui compendiosius amando, & admirando, quam cogitando & considerando cognoscitur; qui non habet quo proficiat, nec unde deficiat, cujus felicitati nulla fieri potest accessio, essentiae abyssus, & bonorum oceanus impermeabilis, sui contemplatione & amore, sine cessatione, & fastidio summè beatus, sine quo nulla natura subsistit, nulla doctrina instruit, nulla copia reficit, nulla satietas beat: qui si de homuncione cogitationem suscipere, & in illum oculos conjicere dignetur, id meritò summi beneficii loco reponendum est. Dixit aliquando de Sanctis eremi unus è præcipuis, qui divinitatis radio velut transeunter perstrictus fuerat: Claudite vos oculi, ne posthac alicujus creaturæ aspectu contamine mini.

3.
Ex doni
pretio.

Sed quid dat tam magnus ille & incomprehensibilis Deus? si verbo tibi satisfacere voluero, dicam; dat tantum, quantum potest se ejus infinita munificentia extendere, & quò vel insatiabilis humana cupiditas non auderet aspirare; dat enim seipsum, quo nihil majus homo cupidissimus desiderare potest. Unde meritò

S. Augustinus; *Avare, inquit, quid aliud cupiebas? aut quid aliud petas? quid tibi sufficit, cui Deus non sufficit?* Daniel in lacu leonum omnino cibo destitutus ubi Habacuc prandium sibi deferentem, & nomine proprio compellantem audivit, in quas gratiarum actiones admirandus erupit? S. Paulus Eremita, ubi ob novi hospitis Antonij adventum panem integrum & duplicatam annonam à corno Dei jussu subministratam accepit, admiratione defixus, Dei munificentiam deprædicavit, dicens: *Verè pius, verè misericors.* Ecce quomodo viri sanctissimi ob res exiguas, unus ob vile prandium hominibus agrestibus præparatum, alter ob panem unum communem pauperum eleemosynam, Dei erga se paternam benevolentiam, amoremque laudibus efferunt: quomodo igitur nos commoveri oportet, dum non Angelus, non corvus, sed Deus ipse, non terrestre aliquod epulum, sed seipsum, hoc est donorum omnium maximum, quo majus cum omnipotentia conjuncta liberalitas conferre non potest, tanto amore nobis erogat? An non videtur, dum paulò ante institutionem Eucharistiae, ad discipulorum pedes lavandos se prosternit, aperto quodammodo sinu id facere, quod postea facturi erant novi Christiani, hoc est, omn.

omnem suam substantiam ad pedes Apostolorum deponere? quam enim substantiam habet pretiosioris seipso? verè tum exinanivit semetipsum, verè in finem, ultra quem progredi non poterat, tum nos dilexit.

Sed quibus hæc donat? *Vilissimum vermem*, inquit S. Augustinus, *passis omnibus bonis tuis*. dat ingratis, perfidis; dat hominibus, quorum pectora ob scelerum fetorem, inferorum mephyti gravius olent. Quis pomum, è porci dentibus ereptum, ejusque infectum sordibus, regie mensæ apponere audeat? & ecce JESUS Rex Regum se in cibum donat, & ad regiam suam mensam admittit eos, qui paulò antè istis foedissimis animalibus viliores majorem etiam fetorem exhalabant. Legimus in vitâ cujusdam Sancti, animam post aliquot à morte dies jussam regredi in corpus, quod cum tam foedum & vermibus scatens ac pure disfluens aspexisset, exhorruit, & regredi noluit, etsi id facere jussu Dei coacta fuerit. JESUS Christus corporibus simul & animis longè foetentioribus quodammodo commiscetur, dum scelerum enormium rei confessione Sacramentali à sordibus gravioribus expurgati, multorum venialium, quæ non sunt confessi, maculis aspersi, quas omni cloacâ pejus odit

Deus, ad sacram synaxim accedunt. Sanctorum quorundam charitatem admiramur, qui leprosos osculo dignati sunt, qui ulcera abluerunt, & pus ex illis fluens exfuxerunt: ego verò Christi Domini in hoc Sacramento benevolentiam, & erga filios suos amorem suspiciendum maximè, & deprædicandum existimo, quod cum sit ipsa puritas, tot impuritatibus nostris à beneficiendo non deterretur: scilicet rubus igneus est ab amore, in mediis miseriarum nostrarum spinis ardens, ac luce suâ nos illuminans, & calore confortans.

Animus noster habet quidem aliquas pulchritudinis illecebras, tum à natura, tum à gratia, & quidem tantas, ut meritò Catharina Senensis Christo, quòd tantam pulchritudinem adamaret, congratularetur, quam S. Ægidius in raptu contemplatus omnem intelligentiæ humanæ capacitatem excedere pronuntiavit: habet tamen etiam suam à peccato turpitudinem, quæ in re tam speciosa magis apparet, ut meritò dixerit S. Augustinus de Deo: *Odio tua, amat te.*

Hinc miranti Gertrudi ac spiritum suum roganti, cur ita hominè amaret, in quo tam multa purissimos ejus oculos offenderent, respondit: Amor facit complacentiam: hoc est, quemadmodum

H h ma

4.
Ex accipiens
pietatis vi-
litate.

In vitâ S.
Bonifacii.

5.
Animi
pulchritu-
do à gra-
tia.

6.
Deformi-
tas à pec-
cato.

Hom. 34.

matrum erga sobolem amor facit, ut non obstantibus nãvis & defectibus in illa sibi complaceat: ita Dei charitas, quæ multitudinem peccatorum cooperire dicitur, ea aut delet & absumit, aut mantello suo ita tegit, ut eam amore dignam sponsus cælestis inveniat.

7. Sed quo bonitatis excessu se donet in Eucharistiã, jam videamus. Jacob Josepho in argumentum amoris, quo supra reliquos filios illum diligebat, dixit morti proximus: *Do tibi partem extra fratres tuos, quam tuli ex manu Amorrhæi in gladio, & arcu meo.* Christus, ut ostenderet hominem à se supra Angelos amari, corpus suum velut hæreditate legavit, quod prælio cum morte & dæmone inito, ope divinitatis triumphator extulit: non desunt enim Theologi, qui Christum morte suã non solum resurrectionem corporis, ejusque gloriosam in cælo sessionem, sed etiam ejus in Eucharistiã perennem inter homines commorationem ad usque judicij diem esse promeritum: hinc illud ipsum plurimi facere, cum tanti illi constiterit, sentire nos oportet. Quemadmodum enim canis venaticus ad prædam per saxa & dumeta, per aspera, & spinis horrida anhelans rapitur, quãdemum obtentã conquiscit; ita Christus, ad cordis humani

Genes. 48.

velut prædæ sibi charissimæ possessionem aspirans, per ignominiam, cruciatuumque ac mortis ipsius horrida viam sibi aperuit, donec in Ven. Sacramento corde illo tanquam deliciis suis potitus, sedem jucundissimæ voluptatis sibi figit: hinc Patre jubente, nomen illi ab Isaia inditum: *Accelera spolia detrahere, festina prædari:* hinc etiam cum ciborum ad panem Eucharisticum alicui disperendum aperiretur, visus est aliquando exsilire gaudio, quasi ad rem sibi jucundissimam vocaretur, propterea cum Sacramento illud institueret, præmissæ sunt ab illo hæ amoris plenissimæ voces: *Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum:* & cum in monte cum Moyse & Elia amicissimè de excessu, quod completurus erat in Jerusalem, sermones misceret; non tantum de Passionis pœnarumque; sed etiam amoris in Eucharistiã incredibili excessu collocutum nonnulli existimant; quia donũ illud omnium amantium mutuas largitiones & reciproca donaria ita excedit, ut quidquid B. Virginis, & Seraphinorum, Sanctorumque omnium corda ad donandum profusissima unquam dedere, si cum Christi erga homines inexplicabili in Eucharistiã munificentia conferantur, pluma sint & amoris scintillula, cum totius universi ma-

si magnitudine comparata.

8. Sanctorū fervor in Ven. Euch.

Hinc illi ingentes animorum sensus, illi raptus, illæ lachrymæ, illæ flammæ ex ore sanctissimorum virorum profilientes, quando cum Moysè ad contemplandum hunc ardentem rubum propius accedere; quod S. Guilielmo Danorum Prælato, S. Guiberto Episcopo, SS. Dominico, Ignatio, Xaverio, Philippo Nerio & pluribus aliis, dum ad aras faciunt, contigisse legimus.

Quid de sanctissimis feminis Catharina Senensis, Theresia, Maria Victoria aliisque dicam? quarum prima, dum communione privatur, viribus destituta brevi animam exhalatura credebatur.

9. Theresia,

Theresia ita ejus amore ardebat, ut cum tempore pluvio domo ad illam accipiendam egrediendum foret, etiam si hastarum oppositu prohiberetur, per media vulnera ad illam se perrepturam diceret: Victoria verò, rogata ab uno Sacerdote, an gravi dolore afficeretur, ubi communione privari contingeret, respondit; nisi Deus animam magno ejus amore succensam, & ad mutuos in communione amplexus aspirantem, tum temporis insolito gratiæ subsidio corroboraret, fore ut ex doloris magnitudine spiritum exhalaret.

10. Justiniani,

S. Justinianus, cum tanto Christi amoris, quantum poterat amorem libenter rependeret, à sacri-

ficando nullo die abstinerebat: solebatque dicere, qui illud non facit, Domini que sui præsentia & familiari colloquio ac profusa munificentia cum potest, non fruitur, satis ostendere se Domini sui gratiam, ut par est, non æstimare. Volebat prudenter, ut etiam animæ communionis percupidæ, desiderio suo non frustrarentur: & cum virgo Reclusa defectu Sacerdotis die Venerabilis Sacramenti celebrandis honoribus consecrato Eucharistiæ perceptione carituram se crederet, ac propterea, ut in Missæ Sacrificio sui meminisse dignaretur, impensè rogaret; rem ecclestiendam: dum ad aram facit, spiritu rapitur, & ad cellulam Reclusæ delatus sponsi sui amore æstuanti Eucharistiam porrigit, & ad se rediens sacrificium absolvit. Tanti facit Deus animas, quæ Eucharistiæ beneficium pro dignitate æstimant, & expetunt, & tam severè in illos animadvertit, qui temerè ab istis deliciis & panis cælesti gustando illas arcent. Abbatissam, quæ S. Lutgardi consuetas synaxes interdicerere voluit, continuò paralyti & doloribus acutissimis castigavit, donec respiciens, factique pœnitens virgini, ut antè consueverat, sacram illam mensam frequentare permitteret. Reges suis amoribus & deliciis impedimentū poni ferunt æger-

10. Deus facit optanti faciam Communionem,

11. Impedienti punit.

12. Hhh 2 rimè,

rimè, ei que, qui hoc audeat, iram Regiam, & majora minantur: & Regem Regum non offensum iri graviter existimamus, dum sponsas sibi charissimas à suis amplexibus quodammodo prohiberi avelli que intuetur? Filius Regis, inquit ipse Gertrudi, adhuc puer, si ab austero pædagogo parvulos impari licet conditionis, quibuscum lusitare consuevit, arceri, amandari que videt, & suas sibi voluptatulas tolli, irascitur, & auctori malè vult: ita Dei Filius non fert, dum amabili cum suis sponsis in Eucharistia communicationi obex adfertur. Contigit aliquando ut in horologio crystalino motus omnes rotarum paterent, & in alveolo vitreo apum labores industria que admirabilis conspiceretur; si ad eum modum mentis nostræ oculi in intima cordis JESU Christi penetrare possent, qualia ibi amoris incendia conspicerent? sed cum id nobis denegatum sit, & fidei obscuro lumine sit perreperandum; amoris ejus erga nos magnitudinem, ex ejus profundissima in hoc Sacramento humilitate metiamur.

12.
Æstima
Christi in
homines
amorem
in Ven.
Euchar.

Si Rex aliquis maximus, potentissimus, & sapientissimus, ita alicujus hominis ex infima plebe amore & consuetudine caperetur, ut sæpè dissimulato habitu, in vili lacerna, & in tenebris ad eum

itaret, ut ejus colloquio liberius fruere, atque inde contingeret, ut non semel ab occurstantibus, injuriis ignotis ab ignaris afficeretur, & malè multatus abiret; nimium amori suo Regem illum indulgero, & nisi concepta de ejus prudentia opinio prohiberet, eum fortassis insanire diceremus: Ita Christus Dominus, dum suo erga nos amori habenas laxat, & quodammodo Majestatis oblitus, ut confidentius ad illum accedamus, sub familiaribus speciebus delitescens nos expectat, quantis se dehonestamentis exponit, dum ignominiosè habetur ab hæreticis, injuriosè à Judæis, contemptibiliter à plebecula, scelerosè ab impuris: ut meritò prece ad Patrem æternum conversâ exclamet S. Theresia, Filij sui curam habere uti dignetur, qui nimio erga mortales amore sui quodammodo oblitus, iterum in mille partes discerpi, & à demonibus eorum asseculis pedibus conculcari velle videtur, nec Majestatis honoris que sui curam aliquam habere, dummodò suæ erga homines charitati faciat satis. Multum quidem in sua incarnatione se abjecit, dum vilem terrenæ substantiæ portiunculam divini personæ copulavit; dum virginei uteri tenebras non horruit; dum se vilibus fasciis constringi, & in stramine reclinari permisit:

Cherub. de
Pers. 2.

13.
Et de
tionem
tantæ Ma-
jestatis.

misit : at longè ampliùs in hoc Sacramento se humiliat, dum accidentibus, quæ entia secundùm quid appellantur, & ad nihilum quàm proximè accedunt, se nexu aliquo velut astringi permittit, dum in arculis sæpè sine lumine in templis rusticis clauditur, dum impuris & sacrilegis manibus frequenter contrectatur. Tolerata verò in Passione ludibria opprobriaque nulla satis sæcula mirabuntur; dubitari tamen meritò potest, an non in hoc abditus Sacramento majora patiat: illa viginti quatuor horas dumtaxat tennere, in unius urbis Jerusalem conspectu transacta, & ab una multitudine ex variis capitibus conflata, in Christum carne mortali vestitum irrogata fuere: hæc in toto orbe terrarum, quò fides Christiana penetravit, non ad aliquot dies & horas, sed ad usque supremum mundi occasum; non ab una gente; sed à dispersis per Regna terrarum sceleratis Sacerdotibus, ab hæreticis, Judæis, ab ipsis mulierculis dæmonum ministris **JESVS** Christus coronâ gloriæ redimitus, tacens, & immotus, & amore nostri inter istas injurias sub speciebus fixus manens, ô rem stupendam! non aliâ patientiâ, quàm divinâ tolerat. O incomprehensibilis erga homines amoris argumentum!

Quem amorem testatissimum

etiam facit ejus ad nutum Sacerdotis obedientia, qui quocumque in loco & tempore ad ejus verba sub speciebus panis & vini admirabili promptitudine se sistit, & admirabili vinculo ipsisque beatis spiritibus incomprehensibili illigatur, & quo lubuerit, in pauperum tuguriola, rusticorum mapalia, in casis fœtidas, in ora graviolentia, & purulentos stomachos infertur; deinde ad ejusdem Sacerdotis arbitrium clave includitur, educitur, ac ad sumptuosissimum cum hominibus convivium, quod maximo sumptu, hoc est pretio vitæ suæ ac ferculis divinis instruxit omnibus, qui mensæ accumbere voluerint, distribuit. Quid hæc obedientiâ mirabilius? ad vocem hominis advolat, ejus nutum deinde & manum immotus expectat, ab illa se attolli, ac deprimi, ac dividi, prout collibitum illi fuerit, permittit; & hæc omnia in hominis à se adamati gratiam atque delicias. O insignem cum admirabili liberalitate conjunctâ obedientiam! quid enim hoc tanto amatore liberalius; non semel aut bis, sed millies; non uno in loco, sed toto propemodum terrarum orbe, quâ late Religio Christiana diffunditur, hæc tanta tamque divina dona largitur? quæ si semel, ac uno in loco singulis sæculis distribuerentur, non so-

Hhh 3 lùm

14.
Et obedientiam
ad nutum
Sacerdotis.

lūm homines, sed & ipsos beatos spiritus tam immensæ liberalitatis admiratione complerent.

O si tantum benefactorem, ut par est, agnosceremus? amaremus profectò, & amorem amori rependere, atque amando penitis illum medullis inferere conaremur. *Non potes*, ait S. Bernardus, *amare, quem tu nescias, aut possidere, quem non amaveris. Quot beneficia, ait alibi, tot sunt onera: ama & exoneraberis.* Hunc amorē petit Christus, & extorquere à nobis vult prius amando & plus: *Si vis amari ama*, dixit Chrysostomus. Jam pretium amoris appendit Christus, tribuens ex amore seipsum; nos illi rem tam carè emptam afferamus: ne de nobis etiam illud lamentatione dignum repudium dici possit: *In propria venit, & sui eum non receperunt.* Venit non suo bono, sed nostro; quotquot enim receperunt eum, dedit illis potestatem filios Dei fieri. In Baptismo hoc bonum inchoatum, per Eucharistiæ frequentationem sua cœpit incrementa, donec, ut ait S. Paulus, formetur in nobis Christus, & qui factus est homo, ut ajunt S. Augustinus, & S. Thomas, ut homines faceret Deos, hoc per corporis & sanguinis sui Deificam virtutem assequatur, fiatque in nobis quædam, ut loquuntur Patres, Incarnationis extensio, ut cui omnibus homi-

Serm. 9. de temp.

nibus personaliter uniri non potuit, quàm plurimis saltem Sacramentaliter uniatur, & vitæ suæ ac spiritus communicatione ad quædam divinitatis participationem evehat; quò altiùs ejus in nos Amor progredi non potuit.

§. 2.

De propinquiore ad Eucharistiã sumendam præparatione.

DE confessione Sacramentali, quam viri sanctissimi etiam pro parvis defectibus Eucharistico sacrificio præmisere; præcedenti capite dixi: hîc de aliis præparationibus obiter aliquid dicendum, & quidem præstandis ab iis, qui vivunt vitâ gratiæ: vivorum enim hoc Sacramentum esse dicitur, non mortuorum.

Primò ergo Amoris sancti documentum est, ut in privilegio accessus ad hanc mensam, interior, exteriorque castigatio sponte assumatur: si enim JESVS Christus ad nobis præparandas hujus mensæ delicias per flagra, & crucem sibi fecit (illas enim suâ passione promereri nobis voluit) cur non ad illas degustandas pari nos itinere gradiamur? dat nobis in hoc convivio corpus virgis flagrisque conscium, & à vertice ad

1.
Eucharistiæ præparatio
præparatio
confessio
& flagellatio.

ad pedes vulneribus plagisque coopertum; dat nobis sub speciebus panis lapide molari protritum, igneque decoctum, dat sub speciebus vini in torculari violenter expressi; cur vel abstinentiam aliquam, aut sensibili aliquo cruciatu id ipsum in nobis exprimendum non censeamus? B. Margareta Regis Hungariae filia pridiana se macerabat inedia: S. Dominicus ante Eucharisticum Sacrificium quotidianam se verberatione lacerabat, quod non pauci faciunt: alij se ferro, aut cilicino cingulo aut humicubationibus cruciant, ut accessuri ad agni crudeliter occisi immolati epulum, ipsi se etiam aliquo cruciatu immolent.

2. Sanctorum exemplo,
3. Saltem interior affectio,
4. Excitatus spiritualis appetitus.

Quod si debilitas, & invaletudo exteriorem hominem a similibus paenis excuset, interior saltem homo tam solemnis convivij celebritati aliqua interiori exercitatione praeludat, ut sunt arctius silentium, & cellulae solitudo, accuratior sensuum, & cogitationum custodia, divina praesentiae diligens observatio, quae exterioribus castigationibus, quibus interdum amor proprius, indiscretio, perversitas, & nescio quae laudis humanae affectatio immisceri solent, divino calculo utiliores, solidiores, majorisque pretij & meriti esse judicantur. Qui Christum in civitatem Jerusalem a seculo invecum comitabantur, vesti-

menta prosternebant in via, & ramos palmarum & olivarum manu praeferebant, quae omnia profundas animi demissiones, palmares sui victorias, & pacificas injuriarum condonationes, ad solemnem & triumphalem in animas nostras Christi Domini ingressum, aptissimum esse apparatus demonstrant.

Secundo, ad tam caelestes epulas afferendus est etiam quidam caelestis appetitus; & in JESU Christi ardentissimum cor oculi conjiciendi, qui nos amantissime invitat, & ardenti desiderio se suaque communicandi nos expectat; ac proinde his, aut similibus verbis animus excitandus: Euge anime mi, ecce Deus tuus, Redemptor tuus ad epulum omnium Regum convivii augustius, & divinius te invitat; ipse est, qui illud instruxit potentiam admirabili, sapientiam ineffabili, amore incredibili; ipse te praestolat, & amabatur ulnis apertoque sinu benevolentissime te excipiet: descende cum Zacchaeo de Sicomoro, & fatuam rerum caducarum aestimationem, amoremque abjice, & illum in domo cordis tui, ubi epulari vult, gaudens suscipe: ille est desideratus gentibus & desiderium collium aeternorum, animarum scilicet ad excelsa aspirantium: ille est, cujus Incarnationem in spiritu vidit Abraham, & gavisus est:

est: ille qui inter homines degens singulos ad suæ potentia, benevolentiaque opes degustandas invitabat, dicens: *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. & Si quis sitit, veniat ad me, & bibat.* ille qui puerulos suo dignabatur amplexu, publicanos & peccatores admittebat ad mensam, peccatricem ad pedum osculum, Judæ etiam reconciliationem & sanguinis sui pretium offerebat. Mundus inficit, & foliis herbis que venenatis sequaces oviculas non tam pascit, quam enecat, & tamen quot ad ejus sibilum convolant, ei que adhærent? Dæmon serpens occultus quot Evæ ostentis voluptatum pomis allicit, & in perniciem trahit! Christus, qui cæli terræ que delicias repræsentat, vix habet, qui cum alacritate & gratulatione eas excipiat. Si pauperi hora designaretur quando in divitis domum admittitur cum bona ejus gratia aurum, & argentum, & magni pretij gazas posset efferre, quomodo ad illam horam aspiraret, & se ab omni opere prius expediret! Hanc horam, o anime mi, designavit tibi bonus JESUS, & in illam tuum adventum fixus & immotus expectat; imò quam volueris, eligendi horam optionem tibi facit, in qua seipsum, quo nihil habet cælum pretiosius, tibi daturus est, & à te vicissim acceptu-

rus gazam, quam tibi credidit pretiosissimam, quâ perditâ te etiam deperdi & perire necesse est, hoc est, cor tuum, animam tuam, ut in tutelam suam inter tot mundi hujus pericula eam suscipiat, servetque in beatam æternitatem. Cujus rei fidem ut faceret, jussit, ut dum os tuum ingreditur, Sacerdos dicat: *Corpus Domini nostri JESU CHRISTI custodiat animam tuam in vitam æternam.* Quod si hæc non sufficiant, ut cum Simone accedas ad templum in spiritu, & amore succensus; Christumque ambabus ulnis excipiens, ejus quodammodo immoriaris delicias, & omnibus rerum caducarum vinculis disruptis ei soli vivere incipias; seligere aliquid otij quo consideres, quis est qui dat, quanta donet, quanto amore, & quo fine, quæ capite præcedenti fusiùs pertractavi, quæ attentius perpensa dubio procul desiderij ardentioris in te flammam excitabunt.

Jam verò cum Christus in hoc Sacramento per valles profundissimæ humilitatis ad te accedat, hoc etiam iter te tenere oportet, & non tantum cum centurione te non dignum, sed etiam cum mortalium vilissimo te indignissimum sentire & pronuntiare: qui enim fieri posse putas, ut Angeli, qui Regem suum in Eucharistia commitantur, qui Luciferum de cælo ob

ob superbiam, Adamum ob inobedientiam de paradiso protrusere, te utroque hoc vitio inquinatissimum propius ad Regis sui mensam accedere patiantur? Si Martha, dum de fratris resurrectione agitur, apertionem monumenti deprecata est, ne Christi presentiam cadaveris fetore violaret; quid habes tu quod non foeteat? an linguam tot verbis inutilibus, ne dicam impuris contaminatam? an cor tot affectibus rerum fugitivarum graveolens? Quod si te rogent Angeli, dum Christum vis accipere, ubi positurus sis eum, quem quæso locum designabis? Ita est, bone JESU; rogo te, fiat in me quod futurum Regius Vates cecinit: *Ignis ante ipsum procedet, & inflammabit in circuitu inimicos ejus.* præveniat adventum in me tuum ignis compunctionis de cælo immissus, & quidquid in me tuos oculos offendit, absumat: non vis ut te ad aspectum tot sordium, & miseriarum, quas in me deprehendo, animo concidam, cum apud sanctam Gertrudem sponsam tuam, de aliqua virgine cordis pusilli & meticulosi, quæ aspectu suorum defectuum deterrita à communione abstinerat, conquestus sis, quod velum indignitatis suæ ita oculis obduxerat, ut illos ad tuam benignitatem, & miseris optulandi ingens desiderium

non elevarer. Si in cælo gaudium est Angelis super uno peccatore poenitentiam agente; si in filij prodigi collum, qui luto malæ consuetudinis aspersis vestibus se offert; pater insilit, & amplexibus & osculis dignatur; si Pastor bonus vicinos, ut sibi de ovis perditâ recuperata congratulentur, evocat; cur tuum conspectum fugiam, & in me, ubi paupertas, miseria, & infirmitas sedem fixere, longiores moras traham? Asinus sum, qui sceno vescor, & panis cælestis gustum amisi; stupidus, qui rerum caducarum amore me illigari, & ad molam vertendam condemnari permitto, potestque de me dici quod aliàs Apostolis tuis dixisti: *Invenietis asinum alligatum, sed addes ut spero, solve & adducite mihi, quia Dominus his opus habet,* cæque ad suum obsequium uti desiderat. Ecce me, bone JESU, utere hoc vilissimo mancipio, mille millies tuo, non ut triumphans per vicos Jerusalem inveharis, sed ad quælibet onera, quantumcumque mortalibus odiosa & probrosa, ut providentiæ tuæ ratio exiget, deferenda: unicum enim mihi solatium erit, tuâ manu regi, & obsequiis tuis immori.

O te felicem, si cum hac vera solidaque tui despicientia generosam in Deo confidentiam copulare noveris; si cognitione tui,

ut ponte, utaris, in quo non sub-
sistas, sed per quem ad Dei beni-
gnitatem gradum facias; fieri
enim non potest, ut tibi vilis &
despectus, sed Dei bonitate fre-
tus, ejusque fretus auxilio, & in-
vitatione subnixus ad hoc divinū
epulum non gratus accedas, præ-
sertim si paupertatis tuæ conscius
aut Christum Dominum cum
S. Gertrude, aut Deiparam cum
S. Brigitta, aut Angelorum cho-
ros, cum B. Angela Folignia sup-
pliciter roges, ut iis virtutibus,
eaque cælesti suppellectile con-
clave cordis tui instruant, quæ
tanto hospiti honorificè susci-
piendo conveniat.

6. *Tranquil-
lo animo.* Aspice insuper quanto ad te
silentio veniat Christus, quàm il-
li sine strepitu beatorum Spiri-
tuum cæteris assistat: tu pariter
tuis cogitationibus, dubiis, & an-
xietatibus altum silentium indici-
to: non amat hospes ille turbu-
lentos animi motus; non cogita-
tiones anxias, & huc illuc vel su-
per confessionem peractam, vel
super alias umbras & vana terri-
culamenta vagas & desultorias:
ille Apostolis suis in ingressu in
cænaculum, pacem secum adfere-
bat: non in illis mentis agitatio-
nibus, sed in pace factus est locus
ejus, & cum multitudinem pasce-
re voluit in deserto, jussit, ut prius
super fœnum composito ordine
sederent, & conquiescerent; in

suprema cœna dilectus ejus su-
pra pectus illius recubuit, ut nos
doceret in ejus sinu curas omnes
deponere, & in convivio tam
piparo tranquillè deliciar.

Audisti de cælesti Jerusalem,
quia Dominus posuit fines ejus
pacem & adipe frumenti faciat il-
lam: tu pariter ad illam altissima-
rum cogitationum pennis evola;
ac velut aquila in hunc solem,
quo torus collustrandus es, oculo
constanter defige; sequere
S. Euthymij consilium, qui sacrifi-
cantem in Missa, ideò altâ voce
Sursum corda proclamare dicebat,
nec ultrâ progredi, nisi populus
respondisset, *Habemus ad Domi-
num*; quia cæleste illud sacrifi-
cium, atque convivium corda à
cogitationibus terrenis expedita
postulat. Non fert S. Chrysostomus
vel minimam isto tempore
negotiorum memoriam ac re-
cordationem; vult tum suos *cum
terra nihil habere commune, nec deor-
sum trahi, aut serpere, sed assidue sur-
sum volare, & ad solem justitiæ aspi-
cere: Aquilarum enim, non graculo-
rum hanc esse mensam.*

Tibi ergo dictum puta illud
Propheta: *Exulta, jubila: Ecce Rex
tuus venit tibi, non qualiscumque
Rex, sed justus & Salvator*; tu in
primo statim occurso claves cor-
dis tui reverenter simul, & aman-
ter illi offer, & supplex roga, ut
dignetur regnare super te: fugit
qui

*Zachar.
7.
Claves
cordis
Christo
tradente*

quidem aliquando, dum, qui de multiplicatis panibus saturati fuerant, moliebantur, ut raperent eum, & facerent eum Regem: jam verò non ita: habet enim in vestimento & in femore scriptum, Rex Regum, & Dominus Dominantium; carne enim, quæ velut vestimento amictus erat, & humanitate, quam ex femore Jacob & Davidis traxerat, in passione sanguine aspersa & victrice regnum hoc adeptus est: tu fac ut ingrediendi omnia tua interiora acclament: *Vivat Rex.* vel cum S. Thoma cogitationibus tuis velut digitis in ejus vulnera immisis dic tui vix compos: *Dominus meus, & Deus meus;* meus, inquam, cujus imperio, & voluntati nunc & in æternum omni vinculo possibili adstrictus, & obligatus esse volo: Spiritus sanctus, qui tunc communicantium corda, velut citharas, pulsat, non eandem semper chordam tangit: nunc enim in demissiones, & abjectiones animi profundissimas sub Christi præsentis dominatu deprimat, & quodammodo absorbet; nunc ad instar lusciniæ in laudes & gratiarum actiones velut in sublime rapit: nunc ad balbutiæm reducit infantium, ut ne verbum quidem effari possit cogaturq; Christum ipsum, aut aliquem ex adstantibus genitricis rogare, ut vices suas obeat, & suo nomine gratias agat, &

omnia mortalium obsequia novo hospiti deferat: alij verò se ut morbo aliquo laborantes, aut aliquo membrorum mutulos & vix per virtutum semitas gradum facere valentes ad pedes ejus, cujus vel fimbriæ contactus sanabat omnes, abjiciunt, & curari postulant. Denique ut olim thymiamatis, quod super altare incendebatur, non erat unus odor, ita à Spiritu sancto animos in hoc convivio divino igne succendente varij excitantur affectus; amor interdum agonem ducit, interdum reverentia, & profunda animi demissio; tum alij subsequuntur, & mutuis velut manibus implexi choros ducunt, ac velut si magnetem inter complures acus constituas; ea continuò occulta virtute excitatæ & attractæ mordicus illi inhærant; ita dum Christus divini magnes amoris in cordis humani medio subsistit, omnes animi facultates, & affectus fortiter, fide velut sopitas exsuscitante adhærescunt; nec avelluntur, nisi cum Jacob luctante cum Angelo copiosam benedictionem ababeunte quasi violètia amoris impetrent: imò verò libenter cum S. Petro dicerent: *Bonū est nos hîc esse, faciamus hîc tria tabernacula,* intellectui unum, memoriæ unum, & tertium voluntati, atq; in hoc cælesti epulo, promissas post hanc vitam paradisi delicias prægustaret.

§. 3.

Cur nonnulli parum proficiant ex Eucharistiæ frequentatione.

I.
Unica fervens communicatio quanto præstantior multis desiderabitur.

Leanam unicam catulum parere ajunt, sed qui centum cuniculis præstantior sit: ita communionem unicam dispositionibus præviis, & ingentibus amoris flammis, virtutumque aliarum comitatu, sociatam centum aliis transcursum obitis excellentiorem majorisque apud Deum meriti esse, nemo est qui dubitet: Ita que habent illi, qui frequenter tam sancto pane vescuntur, & tamen tam procul à primo sanctitatis gradu absunt, quod illos coram Deo Angelisque plurimo pudore confundat, & ad diligentius indagandum tanti mali fomitem vehementer impellar: qui enim fieri potest, ut tanta Christi demissio tam altos in te superbiam spiritus non elidat? tanta ejus mansuetudo iram tuam non frænet, aut temperet? tantum silentium linguam tuam non domet, & à multiloquio fabulisque superfluis non retrahat? Una Neronis nutrix sanguinaria, illi fundendi sanguinis appetitum indidit, & nos agni mansuetissimi carne & sanguine toties saginati quam parum mansuetudinis inde

nos hausisse, factis ipsis ostendimus? unicus ejus in domum Zachariæ ingressus ex infante originalis peccati sordes eliminat, in patre linguæ vincula dissolvit, in matre propheticos spiritus exfuscit: una aut altera ejus vox, Matthæum, & Zachæum, utrumque peccandi consuetudine irretitum expedit, ejus manus vestes, sputa, morbos jussu vel tactu solo propulsant, ejus corpus crucis lignum, & sepulchrales lapides sanctitate imbuunt, & tamen toties repetitus in pectus tuum ejus jam in cæli triumphantis ingressus, nihil in te simile quidpiam operatur: & cur quæso? An non, bone Jesu, tuæ arcæ præsentia Dagonis simulacrum evertit, prostravit, mutilavit? an non panis gladium Gedeonis repræsentans Madianitas populi tui hostes internicione delevit? cur ergo virtus tua in Eucharistia, idolum amoris proprii in me dominantis, si non profligat & consumit, saltem infringit, & debilitat; ut deinceps amori tuo, ut solet, non obstitat? Quinque consecrationis verba naturam panis immutant, & gloriosum tuum corpus sub speciebus panis collocant, & quomodo tu verborum illorum auctor, qui que tantam illis virtutem impertis, qui in me toties, & tot horis sedem fixisti, me totum in cælestem hominem, malis habitibus

bitibus profligatis, non transformas?

2.
Quanta
vis Christi
in ejus
praesentia.

S. Franciscus de Paula iusserat fabas in prandium pro Fratribus parari, vas aqua & fabis plenum in culina lignis imponitur, sed ignis, ut illa ardeant, non admoveatur: appetente prandio error deprehenditur, & ad virum sanctum defertur, qui ad culinam solo manus tactu aquam tanto calore incendit, ut bulliens fabas momento probe concoqueret, & fratribus nutriendis idoneas redderet. Idem lampadem extinctam halitu suo illuminavit: qui fieri ergo potest, bone Jesu, ut tu, qui ignem venisti mittere in terram, & nihil aliud vis, quam ut ardeat, toties a me susceptus, & cor meum tuo dignatus tactu, illud continuo amore tuo non inflammes, & spiritu oris tui non illumines? Non hoc manat a mensa tua Eucharistica, quae, ut ait S. Chrysostomus, *Plena est igne spiritali, & quemadmodum fontes aquae vim exundant, ita haec flammam habet secretam.* An forte Salamandra naturam ego indui, quae in mediis ignibus non calefit? quia naturae ejus ingenita frigiditas flammis undequaque urentibus resistit?

Hieron. 11. de
S. Philo-
sopho.

3.
Frigoris
inter com-
munican-
dam causam.

Quidquid sit, duas ego praecipuas causas hujus in homine pestilentis frigoris reperio; quia non imitatur mulierem illam Euan-

gelicam; *Qua fermentum abscondit in farina satis tribus, donec fermentatum est totum*; quia sumpto hoc pane vivifico, non, ut oportet, cessum aliquem, & tranquillam mentis solitudinem aliquo tempore confectamur, & virtuti suae in nos exercendae spatium non damus. Fel piscis oculis caeci Tobiae impositum, post dimidiam dumtaxat horam albuginem deterfit, & videndi restituit facultatem: horam integram exigunt Medici, ut stomachus cibum, ut ajunt, incorporet, multoque amplius ut concoquat & digerat, variisque corporis partibus distribuat: ita plerumque per importuna ac superflua diverticula, divinis Eucharisticae operationibus officimus. Altera ab intentionis nostrae obliquitate provenit; gustum enim & voluptatem in hac mensa quaerimus, atque ibi subsistimus; nec satis intelligimus hunc panem caelestem, non cibum dumtaxat, sed etiam annonam militarem distribui, quo fortius & animosius decertemus: non audimus Chrysostomum declamantem nos ab hac mensa reverti oportere daemonibus terribiles, simileque leonibus, ignem spirantes: imò Christum ipsum non intelligimus tum etiam nobis dicentem: *Non veni pacem mittere, sed gladium*: vult ut ad ejus pedes militare sacramentum re-

novemus, vult ut inde regressi imperfectionem aliquā præcipuam tanquam hostem sibi infensum aggrediamur, & ut illam si non penitus concidamus & conficiamus; debilem tamen, atque enervemus, nec simus militibus depictis similes, qui brachia ad ictum atollunt, & nunquam feriunt. Vult ut ab una Communione ad alteram, victoriam non unam, sed multiplicem reportemus, occurramusque illi cum ramo palmarum in signum adeptæ ejus auxilio victoriæ, illique congratulemur, dicentes: *Osanna Filio David.*

Achillem ferunt, dum puer sub Chironis disciplinâ ageret, ab illo medullâ & visceribus leonum, aprorum, urforum, enutritum, ita robustum evasisse, ut puer jacula contorqueret, hastasque vibraret, quæ à validis hominibus agrè jacerentur: quantas ergo vires ex hujus mensæ ferculis haurire nos oportet, qui cibo divinissimo, & non tantum robur, sed immortalitatem afferente alimur? militem heluonem, qui tantum comederet, quantum decem militibus sufficeret, & nihilominus tam desiderem, ut vix dimidium militem præstaret, patibulo dignum ductores judicarent: & tu, qui cibo Angelorum pastus & Christi dæmonum triumphatoris carne nutritus, ad minimum cum hoste

congressum terga vertis, aut herbam porrigis, captivusque abduceris, quò tandem te propries, & quibus te latebris pudore suffusus occultabis?

Id ergo nobis contingat, dum ad hoc Sacramentum accedimus, quod S. Augustinus suadet: *Bibamus vitam, manducemus vitam*, ac primo quidem vitam bellatricem, quam nobis describit Job, dum dicit: *Militia est vita hominis super terram*; vitam, quam triginta tribus annis cum mundo, carne & dæmone decertans Christus inter labores & angustias duxit: deinde vitam illuminatricem, cum de ipso Joannes dixerit: *Et vita erat lux hominum*: vitam denique in spe gloriosam; de qua Paulus dicit: *Et vita nostra abscondita est in Christo JESU*, cujus vitæ aliquando possidendæ pignus se nobis in hoc Sacramento constituit, & donat.

§. 4.

Octo effectus Eucharistiæ, stimuli, & faces amoris.

HOs adfero, ut de tanta liberalitate, & amore Jesu Christi gratulemur, & amorem amori, quantum animi nostri angustia capere possunt, rependamus.

Primus est gratia sanctificans, nobi-

1. Primus
Eucharis-
tiae effe-
ctus gratia
sanctifi-
catis.

nobilissimum Dei donum, quæ tota pro dispositionum magnitudine in instanti manducationis confertur; suaque, quamdiu Christus in stomacho sumentis sub speciebus continetur, pro devotione sumentis, capit incrementa, Christo quodammodo hospitij sui jura, hospitijque obsequia compensante: ut meritò tam pretiosi temporis particula prudenti homini minimè negligenda videatur. Sol quidem in instanti lucem, & calorem diffundit, sed qui diutius in illo apricatur, magis incalcescit; & candelæ momento cubiculum illuminat, sed qui propius ad illam accedit, liberalius ejus lumine, & clariùs fruitur. Quamdiu Christus in nobis est, & quantus cum illo de negotiis maximi momenti tractandi campus aperitur! quantaque se offert augendi amoris opportunitas!

2. Peccatorum venialium remissio.

2. Effectus est peccatorum venialium remissio, ex amica Christi in ingressu suo indulgentia. Quemadmodum enim Rex aliquis summè amicus, & benevolus, dum aulicum sibi dilectum invitat ad mensam, videtur parvulæ alicujus offensæ nullam habere velle rationem, præsertim si invitatum videat, quæcumque sibi displicent, cavere summopere, & omni studio ad gratiam suam promerendam incumbere, ac quidquid tam grati hospitis ocu-

los offendit, morte pejus perhorrescere.

3. Effectus est à peccatis mortalibus præservatio: novis enim viribus, gratiarumque subsidiis partem hominis superiorem contra vitia decertantem corroborat, carnis concupiscentiam debilitat, majori lumine mentem illuminat, ut peccati gravitatem, damna, foeditatem magis ac magis penetret, ejus occasiones obliet attentius, ac diligentius fugiat. Atque ut pratum limpido rivulo irriguum herbis vestitur & floribus, & nova facie intuentium oculos delectat; ita anima Christi sanguine in hoc Sacramento irrigata minori difficultate amicitiam, ac pulchritudinem suam conservat; præsertim cum dæmon hujus pulchritudinis hostis infensissimus eò propius accedere non audeat, ubi paullo antè Christus immorari, & deliciarì voluit, gratiamque Sacramenti ad loci defensionem relinquit.

3. Præservatio à mortalibus.

4. Effectus est spiritualis quædam delectatio, & cælestis voluptatis gustus suavissimus; ut enim gustatus, qui in ea corporis parte habitat, qua esculentis & poculentis iter natura patefecit, quò magis exquisita sunt illa, eò majorem in eorum transitu haurit voluptatem, quin & cibi illi in stomachum recepti amabiles cordi

4. Cælestis voluptas.

&

& cerebro vapores communi-
cant; ita cælestis hic cibus intel-
lectum novis luminibus recreat,
& voluntatem nobilium & sua-
vissimarum affectionum voluptate
perfundit: impeditur tamen
quandoque hæc suavitas, tum
quia luminibus illis anima nimio
torpore præpedita non utitur,
tum quia palatum malo aliquo
humore, ut nimia anxietate, timore,
solicitudine, cupiditate, odio,
corruptum, gustandi facultatem
ex parte amisit. Contingit tamen
interdum, ut S. Antoninus adver-
tit, ut nullâ sumentis culpâ id ac-
cidat, sed vel ex corporis disposi-
tione, vel ex Dei subditum suum
exercens, ejusque fidem proban-
tis arbitrio. Primo enim morbo
aliquo aut studiorum conten-
tione debilitatum & exhaustum
caput diuturnæ, & attentæ tanti
Sacramenti contemplationi, qua
suavitas illa consequitur, ægrè
potest insistere, etsi tam animus in
verâ devotionis sensus, & affe-
ctus (quæ in prompta voluntate
Deo obsequendi consistit) asur-
gat, & ad omnia pro Dei obse-
quio promptè agenda, & fortiter
toleranda se offerat.

5. Habet præterea Deus nonnul-
la, quæ istâ dulcedinis inter tam
divinas epulas privatione præten-
dit. 1. Ut homo solâ fide instru-
ctus, omnibusque istis sensibili-
bus præsentæ divinæ argumen-

5.
Et quædam
pia animi
sentia.

tis destitutus, generosiùs cum
Deo se gerat, eumque solum in
omnibus suis respicere, & glorifi-
care consuecat. 2. Ut ejus volun-
tati, ac beneplacito, non ejus do-
nis, aut blanditiis adhaereat.
3. Ut infirmitatis suæ jam con-
scius, quam aliàs expertus est, ani-
mi voluptatem, non sibi, sed Deo
tribuat. 4. Ut diligentius spon-
sum, dum blanditur, observet, &
quid inde velit, agnoscere conetur,
gratiasque habeat, & novis
illum obsequiis demereri nitatur.
5. Ut aliis, quos ita Deus exer-
cet, compatiatur, nec eos tam
facile desidia, aut teporis con-
demnemus. 6. Quia fortè con-
cessis consolationibus malè uti
sumus. 7. Ut à vana quadam de
nobis æstimatione præservemur,
quæ facile se mentibus nostris in-
sinuat, dum cælestibus deliciis,
tanquam Deo cæteris gratiosio-
ribus, continèter inebriamur; ita
S. Paulum, ne cælestium arcano-
rum communicatione nimie ex-
tolleretur, satanæ colaphis humili-
atum (quidquid illi fuerint) legi-
mus. Cæterum satius est, ut hanc
siccitatem peccatis nostris potiùs,
quàm Deo de nostra virtute
periculum facienti tribuamus.
5. Effectus est spiritalis quæ-
dam juris ad gloriâ æternam
accessio: ut enim cibo corporali,
corpora nostra augmentum & ac-
cretionem sumunt, donec in vi-
rum

6.
Ad glori-
am æternam.

7.
Debit
corpori
nutrimentum

virum perfectum efformemur, ita per hunc panem caelestem non solius gratiae sanctificantis gradibus semper altius promovemur; sed etiam propius ad perfectum consummatae beatitudinis statum accedimus, & jus acquirimus: est enim istius gloriae pignus Eucharistia, quae Deus spondet quodammodo se daturum homini perfectam suorum bonorum fructuonem, si ipse partibus suis non defuerit. O quam bene post caelestis illius cibi sumptionem cum S. Thoma ad caelum anhelantes, Christum ita compellamus: *JESU, quem velatum nunc aspicio, quando fiet illud, quod tam scio, ut te revelat a cernens facie, visu sim beatus tua gloria!* quam dulcis supplicatio, ut inter Christi in stomacho praesentis amplexus, ut nonnullis contigit, liceat emori. 5. Volperto Albati ad S. Heriberti Archiepiscopi Coloniensis tumulum supplicanti apparuit ipse S. Heribertus, & illum in trigessimu[m] diem ad prandium in caelum invitavit. quod & factum; nam trigesima post die cantans in choro post responsorium, *Deo gratias*, animam exspiravit. O si ad hanc gratiam a Christo *JESU* post illud caeleste epulum admitteremur! moriamur imperfectionibus nostris, ut puriores ad aeternas illas delicias evolemus.

7. Debita corpori resurrectio

6. Effectus est gloriosa corporum nostrorum resurrectio, quae

cum sit felicitatis ad corpus attentis complementum, & pro ciborum virtute atque praestantia eorum corpora nostra paulatim evahantur, merito huic cibo vis ista tribuenda. Si arbor vitae mortem arcebat; cur corpus Christi virtute divina praeditum, esse quoddam divinum & gloriosum corporibus nostris non imperiat! Elisaeus mortuus tactu corporis sui latroni vitam redonat; & non arbitramur carnem nostram corporis Christi gloriosi sanctimoniam toties imbutam, ejus virtute, gloriae & decore sempiterno beatam?

7. Effectus est poenarum, quas pro peccatis vel hic, vel in flammis purgantibus pendere nos oportet, amica condonatio: si enim tam familiaris ad sacrosanctam mensam accubatio veniales offensas remittere videtur, cur non & poenas illis debitas? Nec dubium est, quin Christus in pectore residens eos amoris ignes excitet, qui syngraphas debitorum hujusmodi deleant, aut consumant.

8. Poenarum purgatorij condonatio.

8. Effectus, isque singularis & maxime expetendus est intima quaedam cum Christo unitas atque conjunctio. Quintuplex nexus hic distingui potest. 1. Localis, cum Christus & homo de mensa hac participans uno sunt loco, & hic infimus est, & cum sceleratis

9. Unitas & conjunctio cum Christo.

Kkk com.

Varia.

communis. 2. Est quædam moralis unitas, & conjunctio quæ sanctitatis aliquid conjunctis sibi rebus aspirat; ita cruci, & vestibus suis Christus aliquid venerationis, & sanctimonie attactu suo indidit. 3. Est unitas cordium & affectionum: nihil enim amabilius, nec copulatus est morum & amorum similitudine, & puritate. 4. Est unitas munerum & donationum, cum eadem munera hinc & inde, quasi amoris pignora conferuntur; Christus enim in Sacramento sui quodammodo suorumque bonorum prodigus se suaque admirabili magnificentia homini largitur, vicissim homo, unius cum illo animi, se totum, quantum valet & potest, liberalissime Christo donat, donatione illimitata, & irrevocabili. 5. & potissima est unitas assimilationis, quæ una res alteri conjuncta, majorisque virtutis atque potentie alteram in sui similitudinem rapit; ita ignis lignum & ferrum sibi assimilat, & calor stomachi cibum in hominis substantiam convertit: ad eundem modum Christus in hoc Sacramento tum congestis in communicantis mentem luminibus, tum excitatis in voluntate novis ardoribus, hominem ad quandam sui in amando, agendoque similitudinem efformat; ita ut alterum tibi Christum in moribus, propensionibus &

fermonibus intueri videaris. Quod ut assequamur, imitari nos oportet eos, qui silvestri arbori nobiles furculos inferunt: 1. Truncum aperiunt, & diffidunt, & in fissuram furculum immittunt. 2. Argillam fissuram, & furculi infitionem obvolvunt, ut firmius truncum inferatur, & ab injuriis calidæ defensionis pedetentim arboris succo alatur, donec tandem flores, & fructus efferat. Ita fides viva, verbo Dei omni ferro penetrabili subnixâ, cor Christi tanquam nobilem furculum communicantis cordi inserit, & amore reciproco connectit; tum argillam, hoc est, sui cognitionem, & profundam demissionem à superbie malignitate defendit donec divini corporis succo vegetati paulatim in actiones Christo simillimas, nostri dissimillimi efflorescamus, feramusque fructus sanctissime Trinitati, beatisque spiritibus longè gratissimos.

CAPUT XVIII.

De Sacrificio Missæ, ejusque auditione.

Magnam apud suos clientes hujus Sacrificij estimationem & venerationem concitat Amor sanctus, quod illo nihil apud

10.
Quid-
gendum
ut ea cos-
sequatur.

Ann.
Cister.
4.4.6.
Est m-
moris
door-
cificij

1.
Missæ Sa-
crificij de-
guitas.